

Eindtijdbode

Jezus Christus en Dien gekruisigd

<https://www.eindtijdbode.nl>

Dingen die met haast geschieden moeten

(Deel 13)

***Een systematische verklaring
van het boek Openbaring***

18.

Het 1000-jarig Vrederijk van Christus

2

Aan het 1000-jarig Vrederijk van Christus worden in het boek Openbaring slechts enkele verzen gewijd, maar wij zouden dit Vrederijk nooit “1000-jarig” hebben kunnen noemen, als niet juist dit boek Openbaring deze tijdsduur zou hebben vermeld (zie [Openb. 20:2-4](#)). Zoals al in het vorige hoofdstuk naar voren kwam, zal de satan gedurende de 1000 jaar van Christus’ Rijk op aarde gebonden zijn en geen enkele goddeloze zal dan meer op aarde gevonden worden: ¹

- 1 Korinthe 6 vers 9-10: *“Of weet u niet dat onrechtvaardigen het Koninkrijk van God niet zullen beërven? Dwaal niet! Ontuchtplegers, afgodendienaars, overspelers, schandknepen, mannen die met mannen slapen, dieven, hebzuchtigen, dronkaards, lasteraars en rovers zullen het Koninkrijk van God niet beërven.”* (HSV)

Geén zonden zullen er derhalve (= om eerdergenoemde redenen) in deze tijd bedreven worden. De heiligen zullen “verheerlijkte” (= niet uit vlees en bloed bestaande, onstoffelijke) lichamen hebben, die niet kunnen verderven of sterven (zie [1 Kor. 15:42, 44, 50, 52-55](#)). Zij zullen niet meer huwen (zie

---

¹ Zie onze GRATIS studie “[Wat de Schrift leert over het 1000-jarige Rijk van de Here Jezus Christus](#)”. (noot AK)

[Matth. 22:30](#)), zodat er in deze tijd dus ook geen mensen meer bij zullen komen door geboorte. De toestand die dan op aarde zal worden gekend, zal derhalve geheel verschillend zijn van en volstrekt anders zijn dan de toestand op aarde NU. Hiermee wordt bij vele beschouwingen over het komende Vrederijk van Christus helaas onvoldoende rekening gehouden.

3 Verkeerde opvattingen over het 1000-jarig Rijk vinden vaak hun oorsprong in een onjuiste uitleg van [Openbaring 20:4 en 6](#), waar wij lezen over het **“heersen als koningen met Christus”** van de heiligen. Van dit *“heersen”* moeten wij allereerst zeggen, dat het beslist niet alleen voorbehouden is aan de martelaren van de grote verdrukking, maar dat het ten deel valt aan ALLE heiligen die uit de dood opgewekt worden (zie [Openb. 20:6](#)). Alleen van de Bruidsgemeente ² (de “levend overgeblevenen” volgens [1 Thess. 4:15 en 17](#)) en van de mannelijke-zoon-groep (de 144.000) ³ wordt hier niet gezegd, dat zij als koningen heersen zullen. Maar, wat wij al eerder naar voren brachten ⁴, de

---

² Zie eventueel onze GRATIS studie [“Er komt spoedig een Goddelijke Bruiloft hier op aarde”](#). (noot AK)

³ Voor meer over deze “mannelijke zoon”, zie [hoofdstuk 9](#) (deel 5) in deze studie [“De geboorte van de mannelijke zoon”](#) en/of [hoofdstuk 11](#) (deel 7) [“De wegrukking van de mannelijke zoon”](#). (noot AK)

⁴ Overgenomen uit hoofdstuk 8 van deze studie:

Bruidsgemeente zal ook “koningin” zijn en met Christus op één troon zitten (zie [Openb. 3:21](#)). En de mannelijke-zoon-groep is een volk van “koningszonen”. ⁵ Al zijn er aanwijzingen in de Schrift, dat

4

De heerlijkheid die hier beschreven wordt – waarbij de Bruid voorgesteld wordt als een “stad”, net als in [Openbaring 3:12](#), [21:2](#) en [22:14](#), het nieuwe Jeruzalem (let op de tegenstelling met Babylon, de “valse bruid”) – wordt haar niet pas geschonken na het 1000-jarige Rijk, maar reeds bij haar huwelijk. Als zij na het 1000-jarige Rijk in deze heerlijkheid gezien wordt (zie [Openb. 21:1-2](#)), wil dat nog niet zeggen, dat zij diezelfde heerlijkheid niet al in een eerder stadium kan hebben bezeten! **Bedenk, bij het huwelijk met Jezus wordt de Bruid niet alleen echtgenote, doch tevens “koningin”.**

Haar bruidskleed is het witte / reine “*lijnwaad*” (of: linnen kleed) van volmaakte heiligheid, van “aanvaardbaarheid” – dat is: van rechtvaardigheid / gerechtigheid– voor Jezus (zie [Openb. 19:8](#)), maar... daarnaast ontvangt de Bruid als gevolg van haar huwelijk ook het koninklijk kleed van Goddelijke heerlijkheid. (noot H. Siliakus)

⁵ Jezus komt als BRUIDEGOM voor Zijn – reeds op deze aarde – gereinigde Bruid. De Bruiloft van het Lam is dan een feit en **Zijn Vrouw** (voorheen genaamd de Bruid) **is dan** (nadat de Bruiloft heeft plaatsgevonden) **reeds zwanger geworden** (zie [Openbaring 12:2](#)) **van de geestelijke zonen, de 144.000 (die – in geestelijke zin natuurlijk – “uit haar voortkomen”** door de VOLLE INWONING en WERKING van de Heilige Geest) **vanwege de gemeenschap (in de geest) met haar Bruidegom.**

In het natuurlijke leven wordt –na gemeenschap, bevruchting en geboorte– een baby zichtbaar, na 9 maanden verborgen te zijn geweest in de moederschoot. Hier –in geestelijk opzicht– is de mannelijke zoon ook eerst “verborgen” aanwezig in het Lichaam van de Bruid / Bruidsgemeente (want “de mannelijke zoon” is reeds onder hen), maar opeens, net als

er ook in het Vrederijk van Christus verschillen in rang en positie zullen zijn (zie het artikel "[“Heersen’ in het 1000-jarig Rijk”](#) van CJH Theys), toch kunnen wij gerust aannemen dat ALLE mensen die dan op aarde zullen leven (en ongetwijfeld ook onbeperkt toegang tot de hemel zullen hebben; denk aan de “Jakobs ladder”), zullen deelnemen aan dit “heersen”. Zoals staat geschreven in [Openbaring 5:10](#) (HSV): “En U hebt ons voor onze God gemaakt tot koningen en priesters, en wij zullen als koningen regeren over (SV: **heersen op**) de aarde”. De 24 ouderlingen, die hier spreken, vertegenwoordigen de Gemeente van alle tijden! Wij zullen dit “heersen” dan ook vóór alles moeten opvatten als “heerschappij hebben over de aarde” (vergelijk [Openb. 11:15](#)), een opdracht die God reeds bij de schepping aan de mens meegaf (zie [Gen. 1:28](#)), maar die hij door de zonde nooit eerder zó zal hebben kunnen uitvoeren als God dat heeft bedoeld. De gevolgen van het slechte (milieu)beheer van de mens, zijn nu al merkbaar, om maar iets te noemen. De wanorde op zedelijk gebied is echter

---

bij een natuurlijke geboorte, **wordt deze zoon OPENBAAR** (= **het openbaar worden van de zonen Gods** – zie [Rom. 8:18-19](#)). Het is dus niet “de geboorte van een zoon” die –in geestelijke zin– nog moet groeien, maar deze zoon wordt openbaar (= manifesteert zich) **in de status van een VOLWASSEN (= VOLMAAKTE) zoon**. Gekomen “*tot de mate van de grootte van de volheid van Christus*” (zie [Ef. 4:13b](#)).

- Zie ook nog de studievermelding bij noot 3. (noot AK)

nog veel groter en is een veel ernstiger zaak. De vraag over wie de heiligen dan zullen heersen als er geen goddelozen (en/of ongelovigen) meer zijn, is hiermee beantwoord. Zij heersen over de aarde. Bij “heersen” moeten wij hier echter niet denken aan een “heersers-klasse” en een “klasse van overheersten”, maar aan “macht hebben over een domein” (te weten, over het aardrijk). De heerschappij van de goddelozen (en van satan) is dan voorbij en de heerschappij van “*de heiligen van de Allerhoogste*” is daarvoor in de plaats gekomen (zie [Dan. 7:18](#), HSV). In die glorievolle tijd, wanneer het knechten ⁶ en vertrappen van mensen niet meer zal voorkomen, zullen het allemaal “*koningen*” en (tegelijk) “*priesters*” zijn, die de aarde bewonen (zie [Openb. 20:6](#)). Een volk van “koningen met Christus”, van “heersers met God”, Israël (in het 1000-jarig Rijk is Israël niet de naam van één bepaald land of volk, maar van het de gehele aarde omvattende Vrederijk van Christus en van allen die tot dat Rijk behoren; het is eigenlijk de naam van de “staatsvorm”: “Isra-EL” = regeren met God). Voorwaar, ware gerechtigheid (zonder onderdrukking) en ware vrede zullen hier op aarde pas gevonden worden wanneer Hij Zijn Rijk gevestigd zal hebben Die zowel “Koning der Gerechtigheid” als “Vredevorst” genaamd wordt!

Nog één opmerking: Zij die ten aanzien van het

---

⁶ Knechten = Tot knecht, tot slaaf of willoos ondergeschikte maken. (noot AK)

1000-jarig Rijk willen vasthouden aan een heersen van de heiligen over de goddelozen (en/of: God-lozen = ongelovigen), zullen dit ook moeten doen ten aanzien van de tijd van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde, die daarna komt (zie [Openb. 22:5](#)). Bij al het Schriftmateriaal dat reeds werd aangevoerd over het ingaan in het Koninkrijk en over de vernietiging van alle goddelozen tijdens de slag van Armageddon, moet deze overweging toch afdoende overtuigen van de onhoudbaarheid van die, in het geding zijnde, stelling! Bovendien vinden wij nergens in de Schrift grond voor een leer van “een tweede kans”!

Een andere (schijnbare) moeilijkheid hebben wij onder ogen, wanneer wij in [Openbaring 20:4](#) – het vers met de vermelding over de aanvang van het 1000-jarig Rijk – lezen, dat (kennelijk aan mensen; want “zij” zou als verwijzing naar de Heilige Drie-eenheid oneerbiedig zijn!) “het **oordeel** wordt gegeven”. En dit –schijnbaar– aan het **BEGIN** van het 1000-jarige Rijk. Natuurlijk herinneren wij ons [1 Korinthe 6:2a](#), waar geschreven staat: “*Weet u niet dat de heiligen de wereld zullen oordelen?*” Maar wij vragen ons af:

- WANNEER heeft dit “oordelen” plaats?
- Zijn er **2** oordelen (één aan het begin van het 1000-jarige Rijk en één aan het eind daarvan)?
- Hebben mensen een beslissende stem voor wat betreft de eeuwige bestemming van medemensen?

Om te beginnen met het laatste (vraag **c.**): Hier kan geen sprake van zijn. Alleen al vanwege het feit, dat hij niet alwetend is, kan geen enkel mens absoluut rechtvaardig zijn, al heeft hij ook de volmaaktheid bereikt. Toch duidt het “oordelen” van [1 Korinthe 6:2](#) meer op “rechtspreken” dan op “gerichtsvoltrekking”.

8 Wij ontvangen licht op deze zaak, wanneer wij Daniël 7 opslaan. ⁷ [Openbaring 20:4a](#) spreekt over dezelfde gebeurtenis als [Daniël 7:22](#). Over dit gericht, dat aan “de heiligen van de Allerhoogste” gegeven wordt, lezen wij ook in [Daniël 7:10](#), [13-14](#) en [26](#). Daar vernemen wij, dat dit gericht eigenlijk plaats zal hebben vóórdat de antichrist (de “kleine hoorn” van [Dan. 7:8](#)) onttroond wordt; “het gericht zal zitten, **en men zal zijn heerschappij (= de heerschappij van de antichrist) wegnemen**” (zie [Dan. 7:26](#), sv). Nu wordt alles duidelijk. Er zijn inderdaad TWEE oordelen of gerichten, één VOOR het 1000-jarig Rijk en één DAARNA (vraag **b.**). Het eerste is “**het oordeel van de heiligen**”, dat plaatsheeft in de hemel, en wel nog vóórdat Armageddon begint (vraag **a.**), en het tweede (het laatste) oordeel is “**het grote eindoordeel van Jezus Christus**”, dat waarschijnlijk ook in de hemelse sferen zal plaatshebben, omdat de onrechtvaardigen dan al geen lichaam meer zullen hebben (vergelijk [Openb. 20:9](#)).

---

⁷ Zie eventueel [hoofdstuk 7](#) van onze GRATIS studie met ‘vers voor vers’ UITLEG van het Boek Daniël: “[Daniëls droom – Het visioen van de 4 dieren](#)”. (noot AK)

Het oordeel of gericht van [Openbaring 20:4](#) en [Daniël 7:22](#) is, net als het eindoordeel, in de eerste plaats een “rechtszitting”. Aan het eind van de 2de fase óf aan het begin van de 3de fase van de grote verdrukking zal deze rechtszitting plaatshebben. Er zal dan niet worden geoordeeld over de eeuwige bestemming van de mens, want dàt oordeel is voorbehouden aan God alleen. Maar waarover zal dit rechtcollege van heiligen dan wel haar oordeel uitspreken? Het antwoord op deze vraag is af te leiden uit [Daniël 7](#) en vindt men vanzelf als men eenmaal de profetische samenhang van het boek Openbaring kent.⁸ De heiligen zullen beoordelen (hetzelfde Griekse woord “krima” [= oordeel], dat in [Openb. 20:4](#) gebruikt wordt, wordt in [Matth. 7:2](#) gebruikt in de zin van “beoordeling”), dat de goddelozen ten ene male tekort zijn geschoten bij het uitvoeren van Gods “beheers-bevel” (zie [Gen. 1:28](#)), waarbij onder meer ook de zware schuld ter sprake zal komen die men op zich laadde door Christus te verwerpen en het bloed der heiligen te vergieten. Voorts zullen zij beoordelen, dat de satan en zijn antichrist de aarde wederrechtelijk bezet houden en dat de heerschappij over deze aarde rechtens toekomt aan de Here Jezus Christus.

---

⁸ Zie onze UITGEBREIDE ‘vers voor vers’ **studie** van het boek **Openbaring: “[Die IS en Die WAS en Die KOMEN ZAL](#)”**, in 22 aparte hoofdstukken. (noot AK)

NA deze rechtszitting van de heiligen zullen, volgens [Openbaring 11:15](#), de “*luide stemmen in de hemel*” weerklinken: “...*De koninkrijken van de wereld zijn van onze Heere en van Zijn Christus geworden, en Hij zal Koning zijn (sv: als Koning heersen) in alle eeuwigheid*” (HSV), en conform deze uitspraak van het college zal God de Vader het koningschap over de aarde aan Zijn Zoon geven:

- 10 • Daniël 7 vers 14: “*Hem (de Mensenzoon – zie vers 13) werd gegeven heerschappij, eer en koningschap, en alle volken, natiën en talen moesten Hem vereren. Zijn heerschappij is een eeuwige heerschappij, die Hem niet ontnomen zal worden, en Zijn koningschap zal niet te gronde gaan.*” (HSV)

De martelaren in de heerlijkheid zullen hun jubelzang aanheffen (zie [Openb. 15:2-4](#)) en Christus zal beginnen met de inbezitneming van het Hem rechtens toekomstige gebied: de fiool-oordelen ⁹ zullen beginnen, die uiteindelijk uit zullen lopen op de beslissende slag van Armageddon (in “*het dal der beslissing*” – zie Joël 3:14, NBG). Zoals wij reeds opmerkten ¹⁰, zullen bij de uitvoering van deze

---

⁹ Zie onze ‘vers voor vers’ studie van het Bijbelboek Openbaring, [hoofdstuk 15](#) en [hoofdstuk 16](#), over “*De 7 fioelen of schalen, vol van de toorn van God, die (zullen) worden uitgegoten*”. (noot AK)

¹⁰ Overgenomen uit hoofdstuk 16 van deze studie:

De inleiding tot het UITGIETEN van de 7 fioelen van Gods toorn (de 3de en laatste serie OORDELEN) vinden wij in

oordelen de heiligen nauw betrokken zijn. Zodat wij kunnen zeggen, dat “het oordeel van de heiligen” niet alleen het karakter van een “rechtspraak” zal hebben, maar ook van een daarbij behorende “gerichtsvoltrekking”. Het één en ander maakt duidelijk, dat de God Die wij dienen zó rechtvaardig is, dat Hij de herin bezitneming van Zijn eigendom (de aarde) niet eerder zal gelasten dan nadat een competent “gerechtshof van mensen (heiligen)” een daartoe strekkende uitspraak heeft gedaan! (iets dergelijks komen wij tegen in [Jes. 5:3](#)). Wellicht wordt deze uitspraak bedoeld in [Openbaring 10:3-4](#) (het spreken van “de 7 donder-

---

[Openbaring 15](#). Ook hier komen wij de “geopende Tempel in de hemel” weer tegen (zie [Openb. 15:5](#) – vergelijk dit met [Openb. 11:19](#)). Opmerkelijk is het, dat de 7 fiolen door 7 verlost mensenkinderen worden uitgegoten (zie [Openb. 15:6](#)). Het “*smetteloos (SV: rein) en blinkend linnen*” in [Openbaring 15:6](#) staat namelijk voor de “*gerechtigheden (SV: rechtvaardigmakingen) van de heiligen*” (zie [Openb. 19:8](#)). Het is een aanwijzing ervoor, dat MENSEN zullen deelnemen aan de voltrekking van Gods oordeel over de goddeloze wereld. Tot de legermachten die met Christus zullen strijden in de slag van Armageddon zullen ook de miljoenen heiligen van alle eeuwen behoren (die dan al eerder opgewekt zullen zijn en, tezamen met de levend overgeblevenen, in een verheerlijkt lichaam, Jezus bij Zijn wederkomst tegemoet zullen gegaan zijn in de lucht). Lees [1 Korinthe 6:2a](#), [2 Thess. 1:10](#) en [Judas 1:14](#). In hoofdstuk 18 van deze studie zullen wij nader ingaan op het zgn. “oordeel der heiligen”. De fiolen worden aan de 7 (hemelse) heiligen uitgereikt door Jezus Zelf (zie [Openb. 15:7](#)). (noot H. Siliakus)

slagen” ¹¹) en in [Openbaring 11:15](#) (de “luide stemmen in de hemel”).

12

Uit [Openbaring 20:9](#) kunnen wij opmaken dat het Nieuwe Jeruzalem ¹² – “de geliefde stad”, “de legerplaats van de heiligen”, de Bruidsgemeente – zich tijdens het 1000-jarig Rijk ook op aarde zal bevinden, zodat ongetwijfeld op deze periode eveneens de (Bijbel)passages betrekking hebben die over deze “stad” handelen. Het zijn passages die duidelijk beschrijvingen van GEESTELIJKE toestanden geven! [Openbaring 21:23-24](#) vermeldt dat alle overige heiligen zullen “wandelen in haar licht” en dat zij in deze “stad” de 3-Enige God ¹³ zullen

---

¹¹ Zie eventueel onze GRATIS studie “[De 7 donderslagen van Openbaring 10:3](#)”. (noot AK)

¹² Zie onze studie “[Het nieuwe Jeruzalem, de Bruid van het Lam van God, het Lichaam van Christus](#)”. (noot AK)

¹³ In Deut. 6:4 staat: “**Luister, Israël! De HEERE, onze God; de HEERE is één!** (dus één Persoon!)” (HSV).

Dit wordt ook onderschreven door het feit, dat de beide cherubs en het verzoendeksel uit één brok goud moesten worden gesmeed (= geslagen) (zie [Exodus 25:18](#)). De beide cherubs en het verzoendeksel beelden onze almachtige God in Zijn drie openbaringsvormen uit. De cherubs beelden de Vader en de Heilige Geest uit, en het verzoendeksel beeldt het Lam, de Zoon van God uit. **Gods Wezen is een éénheid. Hij is één Wezen, één Persoon.** De leer, dat God uit drie personen bestaat, is een dwaling. Het is dus beter te spreken van de 3 Openbaringsvormen van God, te weten:

de 1ste Openbaringsvorm van God: de Vader

de 2de Openbaringsvorm van God: Jezus, de Zoon

aanbidden. Diens tegenwoordigheid in de Bruidsgemeente (haar bekleed zijn met de volheid der Godheid lichamelijk) blijkt uit:

- de *“Troon van God”* (God de Vader),
- de *“Boom des Levens”* (God de Zoon) en
- de *“rivier van het water des levens”* (God de Heilige Geest).

Lees hiervoor [Openbaring 2:7](#), [22:1-5](#) en [14-15](#).

13 Alle passages over het Nieuwe Jeruzalem hebben echter bovenal betrekking op de uiteindelijke “tijd van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde”, het “Koninkrijk van de Vader”, welke tijd nimmermeer zal eindigen, wanneer *“God **alles in allen zal zijn**”* (zie [1 Kor. 15:28](#)). De tijd van het 1000-jarig Vrederijk, het “Koninkrijk van de Zoon”, zal een “voorstadium” zijn van de tijd van de nieuwe hemel en nieuwe aarde, de noodzakelijke rust (“sabbat”) na het restauratiewerk van 6 dagen van 1000 jaar elk. Het paradijs zal weer op aarde nederdalen (zie [Jes. 35](#)). Er zit een zekere logica in waarom een 1000-jarig Vrederijk de “aioon” ¹⁴ van de nieuwe hemel

---

de 3de Openbaringsvorm van God: de Heilige Geest.

Net zoals wij mensen ook bestaan uit: lichaam, ziel en geest.

- Zie eventueel onze GRATIS studie [“De natuurlijke mens en de Heilige Geest”](#). (noot AK)

¹⁴ Aioon = “Van beslissend belang is het nieuwe gebruik van aion dat we vinden in het Nieuwe Testament, waar we Christus horen spreken van ‘deze (huidige) aion’, ‘het einde van deze aion,’ en ‘de komende (toekomstige) aion.’ Door te spreken over ‘deze aion,’ haar ‘einde’ en de ‘komende aion,’ geven we aan aion de betekenis van een beperkte tijd. Maar op

en nieuwe aarde moet voorafgaan. Het zou toch al te dwaas zijn als Christus Zijn met Zijn wederkomst heroverd bezit direct daarna zou vernietigen! Zie voor dit onderwerp ook nog het schema van bijlage 8.

Bijlage 8:

De volwassenwording van de mensheid

sommigen koning	sommigen koning	allen koning	
sommigen priester	allen priester	allen priester	
2000 jaar	2000 jaar	1000 jaar	oneindig
bedeling van Israël	Gemeentelijke bedeling	Vrederijk van Christus	Nieuwe hemel en nieuwe aarde
Schaduwkoninkrijk	Koninkrijk van de Heilige Geest	Koninkrijk van de Zoon	Koninkrijk van de Vader

dit punt kunnen onze bevindingen met betrekking tot de Oudtestamentische betekenis van olam / aion ondersteunend zijn en ondersteund worden. Het Nieuwe Testament geeft aan dat 'deze' en de 'komende' aion niet eenvoudig opeenvolgende 'tijden' zijn of 'perioden'; de komende aion, als een herstelde, herboren wereld, zal in de toekomst de huidige volledig vervangen, terwijl hij als een nieuwe 'horizon' van leven nu ook al aanwezig is." "Het Bijbelse gebruik van aion bracht mij tot de conclusie dat het woord verwijst naar een 'geheel' van tijd, het begin en einde van wat wij niet kunnen 'zien' of 'definiëren', ook al weten we dat er een begin en ook een einde is." (Gedeelten uit: Een studie in de Griekse geschriften naar de betekenis van aion en aionios door Dr. Heleen M. Keizer). Meer hierover, zie:

https://www.hetbestenieuws.nl/artikelen/Sielaff/sielaff_keizer_aionen.htm

(noot AK)

H. Siliakus

(1948 – 1995)

Digitaal uitgewerkt door A. Klein

Einde van deel 13
(‘hoofdstuk’ 18)